

LBRIS

We know
books

FÉDÉRATION
WALLONIE-BRUXELLES

Publicarea acestei cărți a fost sprijinită
printr-o subvenție acordată de
FEDERAȚIA WALLONIE-BRUXELLES

BERNARD TIRTIAUX

Cele șapte culori ale vântului

Traducere de
DIANA CRUPENSCHI

 UNIVERS

PROLOG

Când lumea mă apasă, când firul subțire al vieții mele se întinde până aproape să se rupă, chem la mine un vânător de vânt, o prezență radioasă risipită în aer, un sufleur fantomatic în teatrul sufletelor și al îngerilor. L-am descoperit într-un râs, un râs luminos împrăștiat în vânt ca un strigăt hohotit al păsărilor de mare. Am iubit acel râs. În altă parte, a trebuit să-mi plimb mâinile în amintirea alor lui pe un lemn lustruit ca un ghețar sub răsuflarea soarelui. Mi-a fost cald și frig. Ori de câte ori mă zguduie o furtună, el e acolo ca să mă tachineze cu câteva note zburdalnice care răzbat din tuburile mării sale orgi invizibile și mă liniștesc. Când îmi lipsește aerul și mă sufocă cruzimea lumii, șoptesc numele acestui frate, caut cel mai senin chip al lui în rostogolirea norilor trecători, mă refugiez în imperiul lui impalpabil care încoronează o pădure fermecată de note cu trunchiurile golite de tunet și cu lăstarii de fluier care imită cântecul păsărilor. El este prințul meu și îl iubesc așa cum l-au iubit trecătorii din viața lui.

Acestui dulgher de construcții înalte, sculptor de aer și ciopli-tor de figuri de proră, îi dedic această scriere, vânturilor sale domestice care aduc pace pe pământ de la nord la sud, rețin

UBRIS | We know books
puterile de sus, se grăbesc de la vest la est pentru a depune pe talgerele marii balanțe acest modest tribut de lacrimi și descântece care este mântuirea noastră.

Există oare o briză care să păstreze în suflul ei secular cele mai frumoase cântece ale oamenilor? Există vreun culegător de muzică suveran care să creadă, ca și mine, că un pumn de note aruncate spre stele poate răscumpăra o mie de ani de barbarie?

În cutia oarbă a marii mele orgi, un cântec de copil doar me pentru eternitate. Îl aud cum străpunge materia lemnoasă și cum zgârie cu unghia bolțile închise ale bisericii. Mă absoarbe și mă obsedează. Îmi respiră sufletul. Îmi alină durerile omenеști și-mi vindecă rănile.

Dezgolește lumea până la ultimul strat pe bancul de lucru al artizanului.

CAPITOLUL 1

Căzând din cer, un cârlig pentru fixarea țiglelor pe acoperiș a făcut trei salturi sonore pe pavajul din mica piață Châtillon, împrăștiind mulțimea de curioși care urmăreau cu indolență montarea unei giruete pe clopotnița bătrână a bisericii. O scară și un căprior s-au îmbrățișat imediat într-o grațioasă rostogolire de douăzeci de metri, înainte de a se sfârâma pe jos.

Agățat cu o mână de suportul păsării de aramă, un tânăr dulgher, cu picioarele atârând în aer ca un spânzurat, măsoară cu privirea distanța de la care riscă să cadă dacă este lăsat în această poziție critică. Jos, oamenii stau cu respirația tăiată, fără să reacționeze în niciun fel, o întindere de fețe conster-nate, cu gurile întredeschise ca și cum ar aștepta să primească împărtășania.

– Faceți ceva, oameni buni, nu sunt un înger, îi îndeamnă îndrăznețul care se urcase pe acoperiș.

Prin mulțimea uluită trece o părere de agitație, în timp ce artizanul aflat la ananghie își folosește brațul liber pentru a slăbi puțin frânghia care îi înconjoară talia. Îl strânge foarte tare. Îl doare. Cu frânghia strânsă între dinți, schițează un rânjet vag când vede două matroane aducând în curtea bisericii o scară pentru culegătorii de mere, înaltă doar cât să ajungă la frontonul

puterile de sus, se grăbesc de la vest la est pentru a depune pe talgerele marii balanțe acest modest tribut de lacrimi și descântece care este mântuirea noastră.

Există oare o briză care să păstreze în suflul ei secular cele mai frumoase cântece ale oamenilor? Există vreun culegător de muzică suveran care să creadă, ca și mine, că un pumn de note aruncate spre stele poate răscumpăra o mie de ani de barbarie?

În cutia oarbă a marii mele orgi, un cântec de copil doarme pentru eternitate. Îl aud cum străpunge materia lemnoasă și cum zgârie cu unghia bolțile închise ale bisericii. Mă absoarbe și mă obsedează. Îmi respiră sufletul. Îmi alină durerile omenești și-mi vindecă rănilor.

Dezgoleşte lumea până la ultimul strat pe bancul de lucru al artizanului.

CAPITOLUL 1

Căzând din cer, un cârlig pentru fixarea țiglelor pe acoperiș a făcut trei salturi sonore pe pavajul din mica piață Châtillon, împrăștiind mulțimea de curioși care urmăreau cu indolență montarea unei giruete pe clopotnița bătrână a bisericii. O scară și un căprior s-au îmbrățișat imediat într-o grațioasă rostogolire de douăzeci de metri, înainte de a se sfârâma pe jos.

Agățat cu o mână de suportul păsării de aramă, un tânăr dulgher, cu picioarele atârând în aer ca un spânzurat, măsoară cu privirea distanța de la care riscă să cadă dacă este lăsat în această poziție critică. Jos, oamenii stau cu respirația tăiată, fără să reacționeze în niciun fel, o întindere de fețe conster-nate, cu gurile întredeschise ca și cum ar aștepta să primească împărtășania.

– Faceți ceva, oameni buni, nu sunt un înger, îi îndeamnă îndrăznețul care se urcase pe acoperiș.

Prin mulțimea uluită trece o părere de agitație, în timp ce artizanul aflat la ananghie își folosește brațul liber pentru a slăbi puțin frânghia care îi înconjoară talia. Îl strânge foarte tare. Îl doare. Cu frânghia strânsă între dinți, schițează un rânjet vag când vede două matroane aducând în curtea bisericii o scară pentru culegătorii de mere, înaltă doar cât să ajungă la frontonul

LIBRIS | We know books

ușii de la intrare. În împrejurimi, nimic care să-l ajute, nicio căpiță de fân, nicio cuvertură. Femeile se închină în timp ce el se agață cum poate de fleșa turnului. Un fior imens îi străbate șira spinării când, dându-i drumul, se aruncă pe spate și se trezește atârând de frânghia de cânepă, la un metru și jumătate de obloanele clopotniței. Ceea ce se întâmplă în continuare este de-a dreptul miraculos: bărbatul începe să se balanseze și, împingând cu picioarele în zid, își proiectează trupul pe una dintre pantele acoperișului, apoi cade într-un șuvoi de țigle până la jgheab, înainte de a se cățăra pe marginea streșinii. Se agață de ea ca ultimă soluție, luând-o cu el în căderea pe care pământul afânat al unui mormânt proaspăt, plin de flori, o amortizează cu o bufnitură moale. Învinețit pe toate părțile, plin de zgârieturi și însângerat, băiatul își pipăie trupul sub privirile încă incredibile ale oamenilor care fuseseră martori la căderea lui.

În timp ce preotul se vaietă de stricăciunile acoperișului, Alcide Marquoul, căldărarul, e cuprins de o panică retrospectivă. Dacă nu ar fi fost trecerea neașteptată a acestui dulgher prin sat, el ar fi trebuit să pună girueta pe acoperiș.

– Ești teafăr? Îndrăznește el, cu un tremur în glas.

– N-am nimic. Biserica nu-i la fel de întregă.

Și adaugă făcând haz:

– Trebuie reparată! Să aducem niște scări?

Consternarea generală este urmată de un hohot de râs care străbate publicul. Fața luminoasă a acestui tânăr se pretează la această veselie și stârnește simpatia. Oamenii se adună în jurul lui și îi oferă de băut. A fost o glumă bună.

– Uite unul care n-o să se urce prea curând acolo, îi spune Alcide soției sale înainte de a sufla în lumânare în întunericul albăstrui.

Asta înseamnă că nu-și cunoaște prea bine oaspetele. Cu foile de plumb pe umăr, uneltele la centură și un mănunchi de cuie în gură, supraviețuitorul se află a doua zi pe acoperiș, făcând să dispară, ca un meșter conștiincios, pagubele provocate cu o zi înainte. Dintre toate vânățiile provocate de căzătură, cea mai dureroasă era cea care îl atinge în orgoliul său de adept al lucrului bine făcut. În zorii zilei următoare, înfășurat într-un cocon de ceață, își încheie reparațiile fluierând. Abia îl poți distinge în jgheab, încălzind uneltele pe o plită mică de campanie și lipind plumbul cu ceară și cositor topit. Ceața se ridică deasupra bisericii vindecate. Cocoșul-girueta își etalează fala de metal lustruit. Penajul îi strălucește ca o torță în bătaia soarelui. Mai are puțin și se ia la întrecere cu marele astru.

După atâta muncă, pe tânărul dulgher îl doare corpul și mai tare decât în ziua dinainte. Acum plătește pentru pirueta sa de sfidare a morții. Membrele îi sunt înțepenite. Are o sută de ani. Sprijinindu-se în baston, merge până la casa familiei Marquoul și își încredințează soarta ospitalității lor și trupul dureros unui pat moale.

– E bine să fii în viață, îi spune el făurarului.

Marquoul este cu totul de acord. A avut parte de destul doliu în viața lui și ar putea spune multe despre precaritatea vieții în a doua jumătate a secolului al XVI-lea.

Suntem, într-adevăr, în 1558 și puțini oameni din Franța au fost scutiți de menghina violenței. Viața nu valorează doi bani în vremurile astea detestabile, când dușmanul este spaniol, englez sau protestant, când flagelul suspiciunii ucide precum bolile, iar foamea îi seceră pe cei săraci și infirmi. Sylvain Chantournelle și-a terminat ucenicia și s-ar putea teme să fie suspectat de erezie dacă nu ar fi, prin natura sa, de o inconștiență veselă și de o

UBRIS | We know books

candoare deosebită. Ajuns în Châtillon, s-a lăsat convins de câteva lacrimi și de smiorcăiala unui băiețel trist al cărui pisoi era prins în crengile înalte ale unui tei centenar. Transformându-se el însuși într-o felină, s-a cocoțat unduindu-se din creangă în creangă până când a ajuns în vârful copacului, printre crengile atât de subțiri, încât a trebuit să apuce cu dinții de ceafă animalul îngrozit. Când a pus piciorul pe pământ, un sătean cu înfățișare ștearsă, cu părul cărunt și cu pielea mată, s-a apropiat de el și i-a spus de cocoșul de aramă care urma să fie cocoțat pe biserică. Era Marquoul, căldărarul.

– Îți dau patru soli, casă și masă cât timp stai în Châtillon...

Sylvain îl urmase pe căldărar pe ulicioarele înguste, mergând pe margini pentru a nu-și murdări tălpile călcând în pârâiașul urât mirositor care curgea pe mijlocul străduțelor. Nimic plăcut sub soare! Ce bucurie a fost, totuși, când însoțitorul lui a trecut pragul atelierului și s-a trezit în fața unei forje planturoase, cu o puzderie de ustensile de cupru strălucitoare, de la marmite uriașe la simple căni. Alături de nicovalele din oțel neted, unde ciocanul este folosit pentru a modela fierul înroșit, formele brute așteptau să fie din nou înroșite în foc și transformate în obiecte pentru folosința oamenilor. În camera alăturată, o femeie era ocupată cu lustruirea celebrului cocoș. O ultimă lustruire înainte de a-și lua zborul. Femeia avea aceeași privire abătută ca și Marquoul, aceeași oboseală. Faptul că lucrau de mult timp împreună îi uzase pe amândoi, dar exista o diferență în tonul vocii lor. Amandine Marquoul nu vorbea, ci se tânguia. Orice ar fi spus – orice frază veselă, tristă, banală – cuvintele îi ieșeau din gură într-un vaiet exasperant.

Căzătura de care a avut parte Sylvain îl va face să stea câteva zile în casa bătrânului cuplu, dar atracția atelierului îl va reține

acolo încă o lună. Va bate foile de aramă, va turna cositor alături de făurar. Cu ochii mereu în căutarea trucurilor meseriei și cu o întrebare mereu pe buze, va învăța și acest meșteșug.

Adoptat încă de la început de căldărar și de soția acestuia, Sylvain va deveni receptaculul nemulțumirilor lui Amandine. Tragedia ocupă fiecare colțișor al vieții acestei femei, cu bebeluși care au murit la naștere, un fiu spânzurat și dezmembrat de papistași, o fiică necinstită de soldații ducelui de Guise. Din norul inocent al vârstei de douăzeci de ani, Sylvain nu poate oferi decât o urreche ascultătoare acestui val de suferință care îl asediază, un zâmbet dezarmat acestei nenorociri care îl depășește.

– Lasă-l în pace cu poveștile tale, i-o retează Marquoul, vezi bine că îl plictisești.

Dulgherul se întoarce în satul lui din Munții Vosgi după o călătorie de șapte ani prin Franța, iar plecarea lui din Châtillon îi face pe cei doi soți să li se strângă inimile. Prezența blajină a tânărului, cu ochii lui plini de o bucurie albastră, cu obrajii mereu gata să înflorească într-un zâmbet neschimbat, a adus în lumea lor sufocantă o proștețime despre care nu mai știau că există. După ce și-a luat rămas-bun, Sylvain pornește din nou la drum, rotunjindu-și pasul de felină în ritmul unui catâr lent, încărcat cu lada lui de unelte, cu traista și bastonul său nou-nouț înfășurat în panglici în culorile breslei dulgherilor de construcții mari: verde, alb și roșu. La țară, plugarii își ară câmpurile. Oameni săraci caută puținele boabe de grâu rămase printre paiele retezate. Drumul este cald și prăfuit. După câteva leghe, se strâmtează, devenind îngust doar cât să lase să treacă o trăsură. Sylvain se adăpostește la umbră în crânguri. Întrevede sfârșitul lungii călătorii care îl văzuse crescând. Este emoționat de această întoarcere

pe meleagurile copilăriei sale, după cei șapte ani de exil necesari pentru ucenicia sa. Avea paisprezece ani când a plecat la Lyon pentru a deveni ucenic, astăzi are douăzeci și unu. Se va întoarce în frumoasa lui pădure din Vosgi la începutul toamnei, când frunzele se înroșesc și soarele portocaliu aprinde culorile în dealurile împădurite care mărginesc râul Moselle. Va fi o sărbătoare pentru inima lui să vadă din nou satul Visentine, să urmeze firul râului Agne până la fabrica de chereștea a familiei. Știe deja că acolo nu-și va mai găsi tatăl împingând buștenii sub fierăstrăul acționat de roata cu palete. Dragul de el a murit la Metz din cauza unui foc de arcebuză în timpul bătăliei sângeroase din 1552, când s-au înfruntat trupele lui Henric al II-lea cu cele ale lui Carol Quintul. A durat aproape un an ca vestea să ajungă la Narbonne, unde lucra ucenicul dulgher. A avut mare nevoie de prietenia tovarășilor săi pentru a trece peste această încercare, care aproape că îi zdruncinase seninătatea obișnuită. Moartea tragică a tatălui său, adăugată la nebulia ucigașă a vremii, care îi făcea să lupte pe fanaticii aceluiși Dumnezeu unii împotriva altora, l-a determinat pe Sylvain să refuze să poarte arme. Ca urmare, a fost jefuit de mai multe ori. Pe de altă parte, asta i-a determinat pe tovarășii săi să-i dea porecla imperială de „Visentin Pacifistul“. Ce mutre aveau să facă frații lui la întoarcere, când le va spune numele lui de breaslă, urmat de titlurile sale!

– Visentin Pacifistul, Dulgher din breasla lui Soubise, Meșteșugar din Breasla Dulgherilor de Construcții Înalte, strigă el către copaci și păsări.

Și râde de tăcerea impresionată care răspunde grandilocvenței tiradei sale.

Drumul îmbrățișează dealurile și, la fiecare culme, călătorul se minunează de o lume nouă. Ținutul este liniștit ca un

somn de copil. Pe drum, oamenii se întâlnesc și se salută! Adesea schimbă câteva cuvinte. Uneori, întâlnirile sunt mai îngrijorătoare, cum ar fi aceea cu o bandă de vagabonzi umblând prin iarba înaltă, la câțiva metri de drum.

– Hei, băieți, ai văzut jandarmii venind spre Châtillon?

Din tufișuri ies niște căpățâni hirsute cu fețele supte, niște paiate zdrențuroase, care cărau la adăpost un cerb ucis.

– Nu i-am văzut, le strigă el, iar dacă îi văd și mă întrebă, o să zic că nici pe voi nu v-am văzut.

Un semn cu mâna. Este o poveste care se termină cu bine, dar îl lasă pe Sylvain un pic zguduit.

Mama Séraphine ar ridica brațele la cer dacă ar ști că băiatul ei se aventurează singur pe drumurile Franței.

– Copilul ăsta nu se teme de rele! ar spune ea cu lacrimi în ochi.

Impunătoarea Séraphine Vernay, mama adoptivă a lui Sylvain, a primit la sânul ei copilul lui Chantournelle, chereștegiul, după ce soția sa murise la naștere. La vremea aceea, ea își alăpta propriul prunc, un dolofan rabelaisian cu pielea și părul la fel de întunecate pe cât de blond era Sylvain. Fiică și soție de tăietor de lemne, buna Séraphine a fost suficient de generoasă încât să-i alăpteze în același timp pe cei doi micuți până când n-au mai vrut să se hrănească la sân. Frați de lapte, au devenit de nedespărțit, Lionel, cel mai voinic, protejându-l pe frățiorul cel mic, iar Sylvain având ochi doar pentru acest vlăstar uriaș, croit pentru a întrece într-o zi copacii din pădure. De la o vârstă foarte fragedă, Lionel era cumpătat, gânditor și pios. Cu mult înainte de a ști dacă trebuia să se teamă de Dumnezeu ori să-l iubească, a hotărât că va fi preot și i-a spus asta abatelui Grillot, preotul din Visentine, care, mândru de această decizie, s-a

oferit să-i convingă pe părinții lui să se ocupe de educația băiatului. Tatăl s-a împotrivit, dar mama, care era pe cât de evlavioasă, pe atât de autoritară, s-a grăbit să-l readucă pe soțul ei pe căile neștiute ale Domnului. Din dorința de echitate, ea i-a cerut preotului să-i dea lui Sylvain aceeași învățătură ca și fratelui său.

– Când i-am alăptat, nu l-am favorizat niciodată pe vreunul dintre ei și așa vreau să rămână, a decretat ea.

Abatele Firmin Grillot s-a înclinat în fața acestui argument peremptoriu, un exercițiu care nu l-a costat prea mult efort pe bravul om care, cu trupul lui îndoit în unghi drept, era într-o atitudine definitivă de prosternare.

Sub tutela acestui personaj cu înfățișare de gargui și oarecum rău mirositor, Lionel și Sylvain au adulmecat primele flori ale unei educații care îi va duce la descoperirea literaturii, a aritmeticii, a latinei și a altor delicatese ale spiritului. Când lecțiile se terminau, cei doi copii alergau în pădure, unde îi aștepta un al doilea învățător, Augustin Bonnier, bunicul din partea mamei al lui Sylvain. Acest bătrân încântător practica braconajul. Trăise întotdeauna de pe o zi pe alta, braconând și furând mai mult decât ar fi trebuit, așa că era prost văzut de sătenii din Visentine. Dar copiii erau fascinați de talentul său de a imita toate cântecele păsărilor cu panoplia sa de fluier. Imita la perfecție ciripitul pituliceii. Numai pentru sturzi avea șase instrumente diferite, după cum se aflau în perioada de cuibărit sau în cea de împerechere, dacă semnalau un pericol, dacă era vorba de un mascul sau de o femelă, dacă era zi sau noapte, lună plină sau lună nouă... Aranjate pe niște inele mari de cupru, ca niște chei de temnicer, zeci de fluier făcute dintr-un fragment de os, dintr-o creangă de alun sau de soc, un sâmbure de piersică și, în unele cazuri, chiar din lut ars, cupru sau cositor îi încântau

ochii lui Sylvain și îi gădilau auzul. Când pleca în pădure, spre locul de unde izvora râul Agne, împreună cu păsărarul și cu ceilalți copii, Sylvain era cel însărcinat să ducă această comoară de mărunțișuri, lucru pe care îl făcea cu la fel de multă reverență ca și cum ar fi ținut în mâini relicve ale Sfintei Cruci. Într-o zi, bătrânul l-a tras deoparte și i-a arătat cutia:

– Când am să plec din lumea asta, ție și numai ție am să-ți las fluierile de ademenit păsări. Asta va fi moștenirea ta.

Copilul a plecat foarte bucuros. Nimic de pe acest pământ nu era mai dorit pentru el decât cutia magică care ținea în șapte inele cântecele, ciripitul și strigătele unei întregi păduri.

Într-o zi, în timp ce invita un grangur să răspundă la fluieratul său, bătrânul Bonnier s-a simțit foarte rău într-un loc numit La Goulotte. Sylvain l-a văzut căzând și a descoperit că murise. A fugit spre fabrica de cherestea de pe râul Agne pentru a cere ajutor. A căzut de numeroase ori și chiar s-a rățăcit, căci lacrimile îi încețoșau vederea. Și-a găsit tatăl și frații la fabrica de cherestea. Au alergat cu toții. El i-a urmat cu picioarele lui obosite. Când a ajuns epuizat în lumină, nu știa că ciorile pe care le sloboziseră îi ciuguliseră ochii mortului. Hrană pentru păsări sau hrană pentru pământ, nu meritau ochii aceia albaștri un ultim zbor?

Pe drumul spre Chaumont, niște călăreți se apropie de dulgher.

– Căutăm niște braconieri care dau târcoale pe aici, îi spune lui Sylvain un om înarmat până în dinți.

– Ei bine, domnule, dacă aș fi avut parte de întâlniri neplăcute, nu aș fi în starea în care mă vedeți.

Amuzată, trupa se întoarce. Șeful detașamentului le urmează exemplul, apoi se întoarce la călător.

LIBRIS | We know books

oferit să-i convingă pe părinții lui să se ocupe de educația băiatului. Tatăl s-a împotrivit, dar mama, care era pe cât de evlavioasă, pe atât de autoritară, s-a grăbit să-l readucă pe soțul ei pe căile neștiute ale Domnului. Din dorința de echitate, ea i-a cerut preotului să-i dea lui Sylvain aceeași învățătură ca și fratelui său.

– Când i-am alăptat, nu l-am favorizat niciodată pe vreunul dintre ei și așa vreau să rămână, a decretat ea.

Abatele Firmin Grillot s-a înclinat în fața acestui argument peremptoriu, un exercițiu care nu l-a costat prea mult efort pe bravul om care, cu trupul lui îndoit în unghi drept, era într-o atitudine definitivă de prosternare.

Sub tutela acestui personaj cu înfățișare de gargui și oarecum rău mirositor, Lionel și Sylvain au adulmecat primele flori ale unei educații care îi va duce la descoperirea literaturii, a aritmeticii, a latinei și a altor delicatese ale spiritului. Când lecțiile se terminau, cei doi copii alergau în pădure, unde îi aștepta un al doilea învățător, Augustin Bonnier, bunicul din partea mamei al lui Sylvain. Acest bătrân încântător practica braconajul. Trăise întotdeauna de pe o zi pe alta, braconând și furând mai mult decât ar fi trebuit, așa că era prost văzut de sătenii din Visentine. Dar copiii erau fascinați de talentul său de a imita toate cântecele păsărilor cu panoplia sa de fluier. Imita la perfecție ciripitul pituliceii. Numai pentru sturzi avea șase instrumente diferite, după cum se aflau în perioada de cuibărit sau în cea de împerechere, dacă semnalau un pericol, dacă era vorba de un mascul sau de o femelă, dacă era zi sau noapte, lună plină sau lună nouă... Aranjate pe niște inele mari de cupru, ca niște chei de temnicer, zeci de fluier făcute dintr-un fragment de os, dintr-o creangă de alun sau de soc, un sâmbure de piersică și, în unele cazuri, chiar din lut ars, cupru sau cositor îi încântau

ochii lui Sylvain și îi gădilau auzul. Când pleca în pădure, spre locul de unde izvora râul Agne, împreună cu păsărarul și cu ceilalți copii, Sylvain era cel însărcinat să ducă această comoară de mărunțișuri, lucru pe care îl făcea cu la fel de multă reverență ca și cum ar fi ținut în mâini relicve ale Sfintei Cruci. Într-o zi, bătrânul l-a tras deoparte și i-a arătat cutia:

– Când am să plec din lumea asta, ție și numai ție am să-ți las fluierile de ademenit păsări. Asta va fi moștenirea ta.

Copilul a plecat foarte bucuros. Nimic de pe acest pământ nu era mai de dorit pentru el decât cutia magică care ținea în șapte inele cântecele, ciripitul și strigătele unei întregi păduri.

Într-o zi, în timp ce invita un grangur să răspundă la fluieratul său, bătrânul Bonnier s-a simțit foarte rău într-un loc numit La Goulotte. Sylvain l-a văzut căzând și a descoperit că murise. A fugit spre fabrica de cherestea de pe râul Agne pentru a cere ajutor. A căzut de numeroase ori și chiar s-a rătăcit, căci lacrimile îi încețoșau vederea. Și-a găsit tatăl și frații la fabrica de cherestea. Au alergat cu toții. El i-a urmat cu picioarele lui obosite. Când a ajuns epuizat în luminiș, nu știa că ciorile pe care le sloboziseră îi ciuguliseră ochii mortului. Hrană pentru păsări sau hrană pentru pământ, nu meritau ochii aceia albaștri un ultim zbor?

Pe drumul spre Chaumont, niște călăreți se apropie de dulgher.

– Căutăm niște braconieri care dau târcoale pe aici, îi spune lui Sylvain un om înarmat până în dinți.

– Ei bine, domnule, dacă aș fi avut parte de întâlniri neplăcute, nu aș fi în starea în care mă vedeți.

Amuzată, trupa se întoarce. Șeful detașamentului le urmează exemplul, apoi se întoarce la călător.